

## **ΠΕΡΙΛΗΨΗ**

Η παρούσα εργασία ασχολείται με την καταγραφή του χωροχρονικού αποτυπώματος των κινηματογραφικών αιθουσών στο δήμο της Αθήνας από το 1950 μέχρι το 2016. Με αφηγηρικό υπόβαθρο μια γενική και συνοπτική ιστορία τόσο του ελληνικού όσο και του παγκόσμιου κινηματογράφου η εργασία προχωρά σε μία παράθεση ζητημάτων πάνω στον άξονα πόλης – κινηματογράφου. Η σχέση της πόλης με τον κινηματογράφο, τον άνθρωπο και την κοινωνία μέσα από μία συνοπτικά διεπιστημονική προσέγγιση που επιχειρεί να συγκεράσει αλλά κυρίως να αναδείξει και να προβάλλει πτυχές που μέχρι τώρα δεν είχαν τεθεί στην ολότητά τους. Αυτά αποτελούν ένα σημαντικό κομμάτι σε σχέση με το κύριο τμήμα της εργασίας που ακολουθεί και αποτελεί την ανάλυση πάνω στην χωροχρονική εξέλιξη των κινηματογραφικών αιθουσών στο δήμο Αθηναίων. Με την χρήση του λογισμικού QGIS παρατίθενται χάρτες συνοδευόμενοι από τις απαραίτητες αναφορές και επεξηγήσεις που διαφωτίζουν το ζήτημα που καλείται να ασχοληθεί η εργασία. Τα συμπεράσματα ολοκληρώνουν την διαδικασία επιστημονικής προσέγγισης δείχνοντας τον δρόμο προς ορισμένες κατευθύνσεις ελπίζοντας αφενός να προσφέρουν ουσιώδεις και ουσιαστικές απαντήσεις αλλά ταυτόχρονα να αποτελέσουν το έναυσμα για περισσότερες εκτιμήσεις και γόνιμο προβληματισμό.

## **ABSTRACT**

The space – time imprint of Athenian municipal cinemas from 1950 up to 2016 is analyzed. Starting from an overall and simultaneously concise history of Greek and word – wide cine, this work approaches the keystone city – cinema apposition. The close relation of the city and movies, to human being and society is approached by brief assessments. The evaluation record aspects are not yet projected. The main part of the project is the space – time cine room evolution in Athens. The software QGIS charts are mentioned. The necessary accounts and clarifications elucidate the present project.

The conclusion brings to completion the process of scientific approach and directs simultaneously to offer vital and virtual responses as well as to be the beginning of more evolution and productive questioning.

## **1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

Φαινομενικά μία εργασία σχετική με την χωροθέτηση θα έπρεπε να εστιάσει αποκλειστικά στο αντικείμενο της χωροθέτησης και στα ακριβώς γύρω από αυτό. Κάτι τέτοιο θα αποτύπωνε σε μεγάλο βαθμό την ανάγκη ακριβούς παράθεσης των στοιχείων με βάση τα οποία δημιουργήθηκε η εργασία. Το συγκεκριμένο είναι σωστό με βάση πολλές από τις αρχές επιστημονικής συγγραφής μίας εργασίας. Αυτό αναγνωρίζεται και στην συγκεκριμένη, ωστόσο η ανάγκη παράθεσης των βαθύτερων αιτιών που κρύβονται κάτω από το αποτέλεσμα που καλείται να σχολιαστεί, να επεξηγηθεί και να αναλυθεί αναγκάζει την κατεύθυνση της παρούσας εργασίας αφενός να παραμείνει προσηλωμένη στις βασικές αρχές και στα διδάγματα της

επιστήμης που αντιπροσωπεύει, ταυτόχρονα όμως να αναζητήσει μία διεπιστημονική προσέγγιση, πάνω σε ζητήματα που τουλάχιστον εμμέσως σχετίζονται με κυρίαρχα σημεία του θέματος που εξετάζεται.

Με δεδομένο λοιπόν το αίτημα για ορθό επιστημονικό αποτέλεσμα το οποίο θα βασίζεται στην τεκμηριωμένη παράθεση στοιχείων, στην διευρυμένη χρήση βιβλιογραφίας, στην εφαρμογή τεχνολογικών εργαλείων (QGIS), τα δεδομένα που προκύπτουν θέτουν επιτακτικά το ζήτημα της αξιοποίησης και άλλων δεδομένων που άλλοι επιστημονικοί τομείς θα μπορούσαν να προσφέρουν. Με απλούστερα λόγια προχωρώντας στην χωροθέτηση κάποιων κτιρίων και στην συγκεκριμένη χρήση που εξυπηρετούν, η ανάλυση δεν σταματάει στο αποτέλεσμα που (χωροταξικά) προκύπτει αλλά προσπαθεί και σχετικά να το επεξηγήσει, συνεισφέροντας έτσι στην μεγαλύτερη κατανόηση σχετικά τόσο με το κτίριο όσο και με την χρήση του. Αυτό θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δεν είναι κάτι καινούργιο, καθώς θα ήταν δυνατό να συνοδεύει σε πολλές περιπτώσεις την τεχνολογική εφαρμογή που μέσω οπτικοακουστικών μέσων θα προσφέρονταν. Η διαφοροποίηση προκύπτει από την παράθεση των αλληλεπιδράσεων που οδήγησαν στην συγκεκριμένη χρήση γης που ταυτοχρόνως επηρεάζουν, και που ενδεχομένως να διαμορφώσουν διαφορετικά το συγκεκριμένο χωροταξικό περιβάλλον.

Σε γενικές γραμμές αντικείμενο της εργασίας είναι η χωροθέτηση των κινηματογραφικών αιθουσών στον δήμο Αθηναίων από το 1950 έως σήμερα σε περιβάλλον QGIS. Με απλούστερο και απλουστευμένο λόγο αυτό σημαίνει την χρησιμοποίηση μιας τεχνολογικής εφαρμογής (QGIS) που επιτρέπει την σήμανση των στοιχείων που θέλουμε (κινηματογραφικές αίθουσες) πάνω σε ένα οριοθετημένο μοτίβο (χάρτης). Πρόκειται για μία διαδικασία που ενώ εκ πρώτης όψεως φαίνεται απλή, αποκτά μεγαλύτερη δυσκολία από το γεγονός ότι τα στοιχεία που πρέπει να σημειωθούν (και να επισημανθούν) στον χάρτη δεν είναι τα ίδια τόσο καθ' όλη την περίοδο του συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος όσο και το τωρινό διάστημα, καθώς για διάφορους λόγους νέοι κινηματογράφοι ανοίγουν, παλαιότεροι διακόπτουν την λειτουργία τους και αλλάζουν χρήση. Αυτό πρακτικά οδηγεί σ' ένα διπλό αποτέλεσμα. Πρώτον ότι σε πολλές περιπτώσεις απαιτείται επιτόπια παρατήρηση και δεύτερον ότι το τελικό αποτέλεσμα ενδέχεται να μην είναι απολύτως ακριβές. Ωστόσο, με συνδυασμό διαφόρων μεθόδων θα επιδιωχτεί τόσο η ακριβέστερη αναζήτηση στοιχείων όσο και η απόλυτη αποτύπωσή τους στον χάρτη.

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι η κατά το δυνατόν ακριβέστερη και πληρέστερη αποτύπωση στο περιβάλλον της συγκεκριμένης τεχνολογικής εφαρμογής των ευρημάτων που θα προκύψουν κατά την διάρκεια της επιστημονικής μελέτης του συγκεκριμένου θέματος. Κατά δεύτερο λόγο όμως επιδιώκεται και κάτι περισσότερο. Η ανάδειξη της αλληλεπίδρασης ανάμεσα στα στοιχεία του αντικειμένου μελέτης (κινηματογραφικές αίθουσες) και στον κοινωνικό χώρο που αυτά εδράζονται. Και αυτό γιατί κάτι τέτοιο επιτρέπει όχι μόνο την λεπτομερέστερη παράθεση των στοιχείων που θα προκύψουν, όσο και την προσέγγιση των γενεσιουργών αιτιών που οδήγησαν στην λειτουργία, την παύση λειτουργίας και την αλλαγή χρήσης των συγκεκριμένων κινηματογράφων. Με απλά λόγια στο ζήτημα της χωροθέτησης και ειδικότερα στην αποτύπωση της χωροταξικής διάταξης των κινηματογράφων προστίθεται μια ανάλυση που κινείται γύρω από τους λόγους που οδήγησαν στην ανάδειξη των συγκεκριμένων χώρων.

## 2. ΠΟΛΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Η έννοια της πόλης απαντάται σε αρχαίους Έλληνες συγγραφείς πριν από τουλάχιστον 2500 χρόνια. Έχοντας δημιουργηθεί (κυρίως από ανάγκη) για να αποτελέσει την απάντηση των πρώτων ανθρώπινων κοινωνιών απέναντι στις δυσκολίες που προέκυπταν και στα προβλήματα που αντιμετώπιζαν, κατάφεραν να εξελιχθούν με το πέρασμα των χρόνων σε κυρίαρχα μοντέλα οργάνωσης των ανθρώπινων κοινωνιών. Από τις πρώτες πόλεις – κράτη του αρχαίου ελληνικού κόσμου μέχρι την Ρώμη, το μητροπολιτικό Λονδίνο και το Παρίσι της αναγέννησης, οι πόλεις μεταλλάχθηκαν, εξελίχθηκαν, άλλαξαν χωρίς όμως να χάσουν την ουσιαστική ταυτότητά τους σχετικά με την λειτουργία τους: ήταν, είναι και θα παραμείνουν κέντρα εκπαίδευσης, πλούτου και εξουσίας με ό, τι αυτό σημαίνει για την ροή της ανθρώπινης ιστορίας.

Η σχέση της πόλης με τον πολιτισμό είναι αυταπόδεικτη. Η ίδια η λέξη πολιτισμός περιλαμβάνει σαν συνθετικό της την λέξη πόλη. Και δεν θα μπορούσε να γίνει αλλιώς. Ο πολιτισμός παράγεται και προοδεύει εκεί όπου υπάρχουν τα εχέγγυα για να το πετύχει. Ταυτόχρονα ο πολιτισμός επηρεάζει την ταυτότητα και την σχέση με τους άλλους<sup>1</sup> και μέσω μιας ουσιαστικής έκφασής του, που είναι οι τέχνες. Και οι καλές τέχνες σαν ουσιαστικές κομμάτι του πολιτισμού ακολουθούν αυτόν τον κανόνα που αποδεικνύεται διαχρονικά. Ενώ όμως για παράδειγμα η γλυπτική θα απαιτούσε ελάχιστες πρώτες ύλες και την δουλειά ενός και μόνο ακόμα ανθρώπου και η ζωγραφική περισσότερο απ' όλα ίσως την έμπνευση ενός ζωγράφου, ο κινηματογράφος σαν τον τελευταίο και πιο σύγχρονο κλάδο των καλών τεχνών απαιτεί πολύ περισσότερα. Σίγουρα, κανείς μπορεί να ισχυριστεί ότι ακόμα και με μία απλή σχετικά κάμερα, μιας τελευταίας τεχνολογίας φωτογραφική μηχανή ή ακόμα κι ένα μοντέρνο κινητό τηλέφωνο είναι εύκολο σχετικά να παραχθεί ένα κάποιου είδους κινηματογραφικό προϊόν. Πρόκειται για μία άποψη που μπορεί να μην απέχει πολύ από την πραγματικότητα, ωστόσο δεν μπορεί να την αποδώσει σε καμία περίπτωση με βάση κεφαλαϊώδεις όρους που έχουν να κάνουν με την παραγωγή, προαγωγή και διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου κινηματογραφικού έργου όπως οι σημερινές συνθήκες το απαιτούν. Και αυτό γιατί ο κινηματογράφος έχει αποκτήσει χαρακτηριστικά βιομηχανικού προϊόντος σίγουρα σε σχέση με την παραγωγή του. Μεγάλα studios, σύγχρονο οπτικοακουστικό υλικό για την λήψη και την επεξεργασία της εικόνας, αναζήτηση νέων τεχνικών για την βελτίωση του κομματιού που περικλείει την αυτή καθαυτή ανθρώπινη λειτουργία (ηθοποιοί) κτλ. Κι αυτό μόνο για την παραγωγή, γιατί όλα τα υπόλοιπα ζητήματα σχετικά μ' ένα κινηματογραφικό έργο έχουν σε μεγάλο βαθμό εμπορευματοποιηθεί και αποτελούν λίγο ως πολύ αντικείμενο οικονομικής λειτουργίας και διαχείρισης (π.χ. η διαφημιστική προώθηση ενός έργου).

Αυτό που παίζει εξέχοντα ρόλο στο συγκεκριμένο δίπολο (πόλης – κινηματογράφου) είναι ο άνθρωπος. Οι περισσότερες προσεγγίσεις σχετικά με το συγκεκριμένο θέμα δίνουν έμφαση στον ρόλο του ανθρώπου, καθώς θεωρούν ότι έχει την μεγαλύτερη σημασία. Δηλαδή, αναλύουν την συγκεκριμένη σχέση με τρόπο ανθρωποκεντρικό. Αυτό είναι σε μεγάλο βαθμό λογικό, καθώς όλη η ζωή των πόλεων βασίζεται στην ύπαρξη των ανθρώπων, άρα προεκτάσεις σχετικές με κάθε λειτουργία των πόλεων έχουν να κάνουν με ανθρώπινη δραστηριότητα. Οι πόλεις δημιουργήθηκαν από τον

---

<sup>1</sup> «Πολιτιστικός και Οπτικοακουστικός Τομέας», Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Λουξεμβούργο, 2014, σ. 3.

άνθρωπο, επεκτάθηκαν από τον άνθρωπο και υπάρχουν για τον άνθρωπο. Ακόμα και η αρχιτεκτονική κάποιων δημόσιων κτιρίων έχει να κάνει τόσο με συγκεκριμένα ρεύματα, εποχές και συνδέεται με ιστορικά γεγονότα. Απηχεί όμως σίγουρα μια αντίληψη αισθητικής που μπορεί να διαφέρει από περιοχή σε περιοχή, από χώρα σε χώρα και από πόλη σε πόλη. Και αυτό χαρακτηρίζει με την σειρά του τόσο αυτά που αναφέρθηκαν (χώρες, περιοχές κτλ.) όσο και τους ανθρώπους που διαμένουν σ' αυτές προσδίδοντάς τους ένα αίσθημα διαφοροποίησης κι έναν χαρακτήρα διαφορετικότητας χαρακτηρίζοντας κάποιους κυρίως στο παρελθόν ως περισσότερο κοσμοπολίτες ή ακόμα και ως υποανάπτυκτους (συνδέοντάς το βέβαια και με ιδιαίτερα οικονομικά χαρακτηριστικά).

### 3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Η μεθοδολογία συγγραφής κάθε εργασίας είναι ουσιαστική τόσο για την ουσιαστική πραγματοποίηση της εργασίας όσο και για την αναζήτηση ουσιαστών και τεκμηριωμένων συμπερασμάτων. Στην παρούσα εργασία η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε είναι η εξής:

- Καθορισμός Στόχου

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι η κατά το δυνατόν ακριβέστερη και πληρέστερη αποτύπωση στο περιβάλλον της συγκεκριμένης τεχνολογικής εφαρμογής των ευρημάτων που θα προκύψουν κατά την διάρκεια της επιστημονικής μελέτης του συγκεκριμένου θέματος. Κατά δεύτερο λόγο όμως επιδιώκεται και κάτι περισσότερο. Η ανάδειξη της αλληλεπίδρασης ανάμεσα στα στοιχεία του αντικείμενου μελέτης (κινηματογραφικές αίθουσες) και στον κοινωνικό χώρο που αυτά εδράζονται.

- Θεωρητικό Υπόβαθρο

Στην έννοια της συγγραφής του θεωρητικού υποβάθρου συμπεριλαμβάνονται στοιχεία για το λογισμικό που χρησιμοποιήθηκε (QGIS) και προσπάθεια παράθεσης θεωρητικών δεδομένων σχετικών με την εργασία που αποτελούν όμως σχετικά εισαγωγικό τμήμα με μία ευρεία έννοια σχετικά με την ανάλυση και την παράθεση των χαρτών που θα ακολουθήσουν.

- Θεωρητική Συσχέτιση Πόλης Κινηματογράφου

Εδώ παρατίθενται ζητήματα ουσιαστικής σημασίας για την αμφίδρομη σχέση ανάμεσα στην πόλη και στον κινηματογράφο σ' ένα ευρύτερο επίπεδο και από μία εναλλακτική γωνία με την χρήση και αξιοποίηση ελληνικής και ξένης βιβλιογραφίας.

- Συνοπτική Περιγραφή Περιοχής Μελέτης

Αυτό το κομμάτι είναι απολύτως απαραίτητο γιατί αναφέρεται στην περιοχή για την οποία πραγματοποιείται η εργασία, δηλαδή παρατίθενται απαραίτητα στοιχεία για να κατανοηθεί το περιβάλλον μέσα στο οποίο εκτυλίσσεται η χωροχρονική εξέλιξη των κινηματογραφικών αιθουσών.

- Ανάλυση Χρονογεωγραφικής Λειτουργίας των Κινηματογραφικών Αιθουσών

Εδώ είναι το σημαντικότερο κομμάτι της εργασίας και στόχο έχει την καταγραφή και την εξέλιξη της πορείας των κινηματογραφικών αιθουσών στο δήμο Αθηναίων από την δεκαετία του 1950 μέχρι το 2016. Το πρώτο βήμα στην συγκεκριμένη διαδικασία

έχει να κάνει με την συλλογή και την καταγραφή των δεδομένων. Κατόπιν τα δεδομένα εισάγονται στο λογισμικό QGIS και ακολουθεί η επεξεργασία τους. Ακολουθεί η διαχείριση του υλικού και η ανάλυση των στοιχείων του. Η πορεία που ακολουθείται όμως πρέπει να διευκρινιστεί ότι έχει μια συγκεκριμένη λογική ακολουθία. Σ' ένα γενικό επίπεδο λοιπόν πρώτα παρατίθενται στατιστικά στοιχεία, στην συνέχεια χωρικά δεδομένα και η ακολουθία κλείνει με τα γεωγραφικά χαρακτηριστικά.

- Εξαγωγή Συμπερασμάτων

Τα συμπεράσματα αναδεικνύουν την αμφίδρομη σχέση ανάμεσα στον κινηματογράφο και την πόλη και παραθέτουν ειδικές επισημάνσεις πάνω στην χωροχρονική ανάλυση και εξέλιξη των κινηματογραφικών αιθουσών.

## **4. ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΑΙΘΟΥΣΕΣ 1950 – 2016**

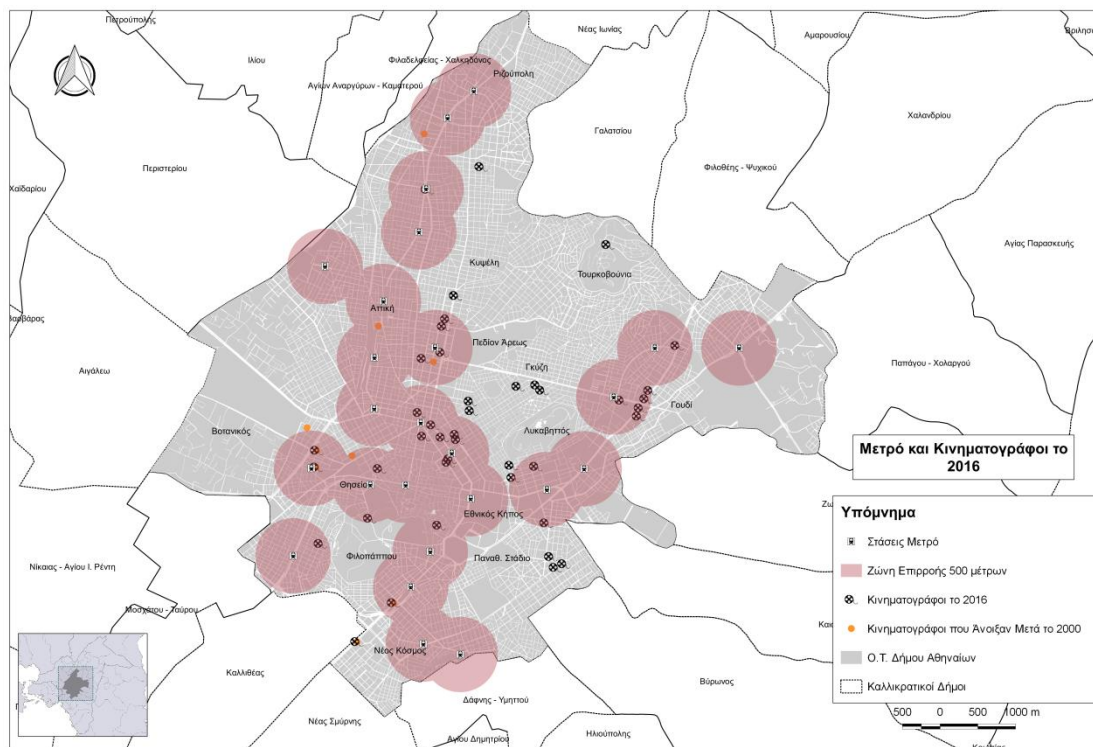
Η έννοια της ανάλυσης έρχεται για να αναδείξει τα συγκεκριμένα σημεία της εργασίας τα οποία ενδεχομένως όχι μόνο χρίζουν προσοχής, αλλά είναι και καταλυτικά για την συνεκτική οριοθέτηση της εργασίας και την εξαγωγή ουσιαστικών συμπερασμάτων. Μέσα σ' αυτό το πλαίσιο γίνεται καταγραφή, εξέταση και ανάλυση του χρονογεωγραφικού αποτυπώματος των κινηματογραφικών αιθουσών στο δήμο Αθηναίων από το 1950 μέχρι και το 2016 κάτι που απαιτεί ενδελεχή παρατήρηση, βαθιά κατανόηση και ουσιαστική εκτίμηση παραμέτρων στοιχείων και δεδομένων ώστε το τελικό αποτέλεσμα να είναι σύμφωνο τόσο με τις βασικές αρχές επιστημονικής ανάλυσης όσο και με την απλή και κατανοητή παράθεση του επιστημονικού έργου.

### **4.1. Μετρό και Κινηματογράφοι**

Στο πλαίσιο των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (ΓΣΠ) η ανάλυση ξεκινάει με τον σχηματισμό μιας ζώνης εγγύτητας δηλαδή μιας νέας περιφέρειας ή πολυγώνου με σημείο αναφοράς τις στάσεις του μετρό στον δήμο Αθηναίων. Έτσι γύρω από τα σημεία σχηματίζονται ζώνες επιρροής (buffer) ακτίνας 500 μέτρων από τους σταθμούς του μετρό. Αυτές οι ζώνες επιρροής χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της χωρικής εγγύτητας. Έτσι, σχηματίζονται γύρω από τους σταθμούς που αναφέρθηκαν καινούργια πολύγωνα. Στην συγκεκριμένη περίπτωση οι ζώνες επιρροής θα εξετασθούν στο εσωτερικό ενός πολυγώνου. Ως προς την κατηγοριοποίηση της ζώνης επιρροής που επιλέγεται αυτή είναι σταθερή (500 μέτρα από τους σταθμούς του μετρό). Επομένως η ζώνη επιρροής που επιλέγεται είναι σταθερού εύρους.

Με δεδομένο ότι η ζώνη επιρροής των σταθμών του μετρό που χρησιμοποιείται έχει οριστεί στα 500 μέτρα, κάτι που μεταφράζεται σε περπάτημα χρονικής διάρκειας 10 λεπτών περίπου γίνεται αντιληπτό ότι η πλειοψηφία των κινηματογράφων που λειτουργούν στον δήμο Αθηναίων είναι τοποθετημένοι πέριξ των σταθμών του μετρό. Αυτό είναι λογικό γιατί τους επιτρέπει να βρίσκονται σε επαφή με το καταναλωτικό κοινό, το οποίο χάρη σε ένα σύγχρονο συγκοινωνιακό μέσο μπορεί να βρεθεί σε μικρό χρονικό διάστημα από ένα σημείο του δήμου (που εξυπηρετείται από το μετρό) σε ένα άλλο (που έχει σταθμό του μετρό), ενώ ταυτόχρονα δίνεται η δυνατότητα και σε άλλους ανθρώπους που βρίσκονται πέραν του δήμου Αθηναίων χρησιμοποιώντας το μετρό να φτάσουν από τον δικό τους δήμο (εάν εξυπηρετείτε από το μετρό) μέχρι τον σταθμό του μετρό που τους ενδιαφέρει. Αυτό κατά συνέπεια διασφαλίζει ένα

ευρύ καταναλωτικό κοινό ακόμα και από σχετικά μακρινές αποστάσεις απ' αυτούς. Ταυτόχρονα οι κινηματογράφοι που βρίσκονται μακριά από σταθμούς του μετρό υποστηρίζονται από άλλα συγκοινωνιακά μέσα, γεγονός που καταδεικνύει την σχέση που υπάρχει ανάμεσα στην θέση που βρίσκονται οι κινηματογράφοι και στην λειτουργία των συγκοινωνιακών μέσων.



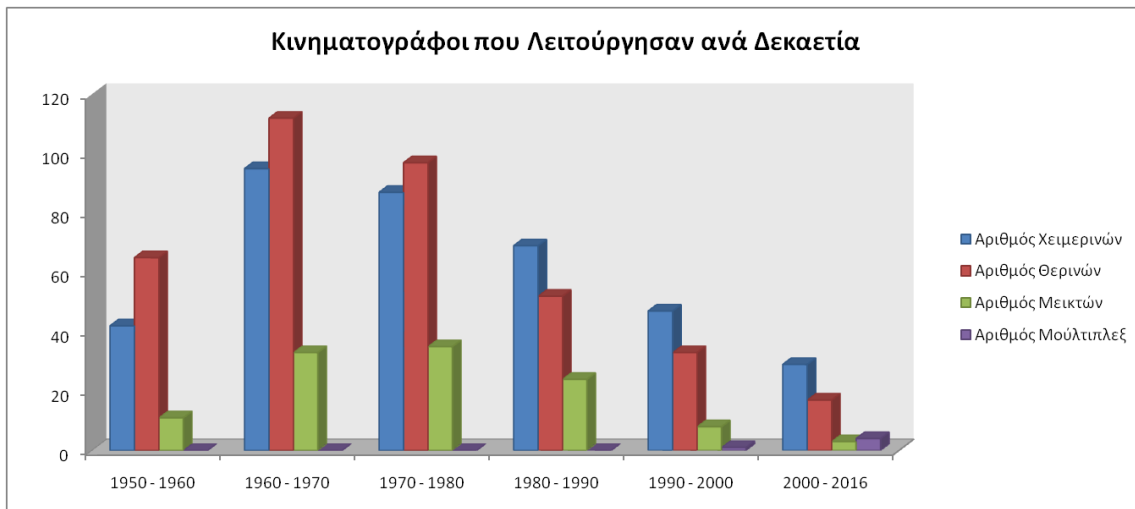
**Χάρτης 1: Κινηματογράφοι και στάσεις μετρό στο δήμο Αθηναίων.**  
**Πηγή: Ίδια επεξεργασία, 2017.**

#### **4.2. Κινηματογράφοι που Λειτουργήσαν ανά Δεκαετία**

Ένα από τα σημαντικότερα τμήματα στην ανάλυση των χαρτών της παρούσας εργασίας έχει να κάνει με την λειτουργία των κινηματογραφικών αιθουσών στον δήμο Αθηναίων ανά δεκαετίες σε αθροιστικό επίπεδο. Και αυτό γιατί μπορεί να παρέχει αξιόλογα συμπεράσματα σχετικά με την αριθμητική διάσταση της λειτουργίας τους. Βέβαια με δεδομένο ότι η ανάλυση παρατίθεται σε επίπεδο δεκαετίας, οι παρατηρήσεις μπορεί να μην απεικονίσουν με ακρίβεια την λειτουργία των κινηματογράφων σε μεμονωμένο επίπεδο. Ωστόσο, το συγκεκριμένο κομμάτι της εργασίας μέσω του συγκεκριμένου χάρτη δεν επιδιώκει παρά να δώσει μία γενική εικόνα που όμως να είναι αντιπροσωπευτική της πραγματικότητας και να αντικατοπτρίζει την εξελικτική διαδικασία που παρατηρήθηκε με πιστότητα πάνω στις προεκτάσεις που ενδεχομένως προέκυψαν. Εξάλλου, η ανάλυση ενός τέτοιου ζητήματος είναι πολυπαραγοντική και πολύπλευρη μην επιτρέποντας μία μονοδιάστατη προσέγγιση. Παρόλ' αυτά η σύγκλιση επιμέρους παρατηρήσεων προτιμάται για λόγους συντομίας και συγκεντρωτικής παράθεσης γενικότερων μαθηματικών δεδομένων.

Μέσα σε αυτή την λογική παρατίθεται το παρακάτω γράφημα (Γράφημα 1) που παραθέτει τους κινηματογράφους που λειτούργησαν στο δήμο Αθηναίων ανά δεκαετία και ανά είδος (έστω και για ένα χρόνο). Από το παρακάτω γράφημα είναι άξιο να παρατηρηθεί ότι οι θερινοί κινηματογράφοι ήταν περισσότεροι από τους

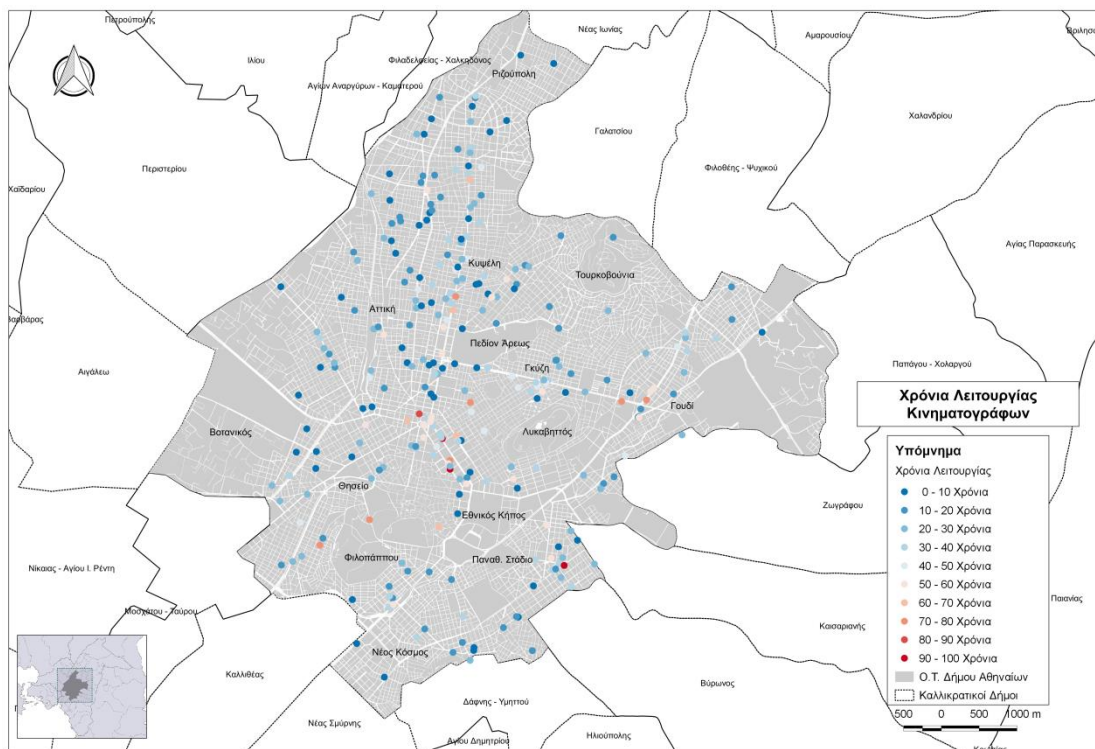
χειμερινούς μέχρι τη δεκαετία του 1980, ενώ παράλληλα είναι ένα ζήτημα που αφορά την τελευταία δεκαετία.



Γράφημα 1: Κινηματογράφοι που λειτουργήσαν ανά δεκαετία έστω και για ένα χρόνο στο δήμο Αθηναίων. Πηγή: Ίδια επεξεργασία, 2017.

### 4.3. Χρόνια Λειτουργίας Κινηματογραφικών Αιθουσών

Ένα κατεξοχήν σημείο αναφοράς σχετικά με τις κινηματογραφικές αίθουσες και τις θέσεις τους στην πόλη έχει να κάνει με τα έτη λειτουργίας των κινηματογραφικών αιθουσών. Κι αυτό γιατί όχι μόνο έχει να κάνει με την θέση τους στον επαγγελματικό και επιχειρηματικό στίβο, αλλά κυρίως με την θέση τους μέσα στην πόλη ενίοτε και ως αυτοτελή σημεία ιδιαίτερης σημασίας και προσοχής.



Χάρτης 2: Έτη λειτουργίας των κινηματογραφικών αιθουσών στο δήμο Αθηναίων από το 1950 έως το 2016. Πηγή: Ίδια επεξεργασία, 2017.

## ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η παρούσα εργασία ασχολήθηκε με ένα θέμα που δεν είναι πολύ άγνωστο αλλά δεν είναι και ευρεία αναλυμένο. Επρόκειτο για την χωροθέτηση των κινηματογράφων στον δήμο Αθηναίων από το 1950 μέχρι το 2016. Μολονότι το συγκεκριμένο θέμα θα μπορούσε να εξεταστεί αποκλειστικά με την χρήση ηλεκτρονικών εργαλείων δηλαδή του λογισμικού QGIS και την ανάλυσή του, επιδιώχθηκε μια προσέγγιση που και τα κριτήρια μιας εργασίας στο πλαίσιο μιας σχολής τοπογράφων να εξυπηρετούνται και να επιδιωχθεί μια προσέγγιση που καλύπτει διεπιστημονικά κριτήρια ώστε το τελικό αποτέλεσμα να είναι άρτιο ως προς τις απαιτήσεις του και δυναμικό ως προς τον χαρακτήρα του. Έτσι, η παραδοσιακή ανάλυση του χώρου που εστιάζει σε στοιχεία αποκλειστικά τυποποιημένα εμπλουτίζεται από πτυχές που δείχνουν να διαφοροποιούν όχι μόνο το προς εξέταση ζήτημα αλλά και τον χαρακτήρα που τείνει να διαμορφώνεται με την πάροδο του χρόνου. Ωστόσο κάτι τέτοιο δεν ήταν ούτε απλό ούτε εύκολο. Απαιτήθηκε προσπάθεια, έρευνα με ιδιαίτερη βαρύτητα να δίνεται στην συλλογή των στοιχείων και στην επεξεργασία των χαρτών. Ήταν κάτι που απαιτήσε χρόνο και έγινε με κόπο τόσο προσωπικό όσο και του επιβλέποντος καθηγητή. Παρολ' αυτά το τελικό αποτέλεσμα επιδιώκεται να είναι αντιπροσωπευτικό της προσπάθειας που καταβλήθηκε.

Η εργασία επιλέγοντας το δίπολο πόλη – κινηματογράφος, δεν επέλεξε μόνο το πλαίσιο αναφοράς. Δεν επέλεξε απλά την βάση ή το υπόβαθρο πάνω στο οποίο η ανάλυση θα εδράζεται. Επέλεξε την ουσία πάνω στην οποία η ανάλυση δεν θα αποτυπώσει μόνο τα δικά της χαρακτηριστικά, αλλά στην πραγματικότητα θα την συγκεφαλαιώσει δίνοντας ένα απτό αλλά παράλληλα βαθιά επιστημονικό επιστέγασμα. Έτσι η έννοια της πόλης μοιάζει να ταυτίζεται με την έννοια του κινηματογράφου. Ο κινηματογράφος γεννήθηκε στους κόλπους της για να την αναδείξει ακόμα περισσότερο. Εκεί βρήκε τα εφόδια και τις προϋποθέσεις για να προοδεύσει και να εξελιχθεί. Εκεί συγκεντρώθηκαν τα απαραίτητα κεφάλαια, οι αναγκαίες γνώσεις, το καταναλωτικό κοινό και το επιστημονικό υπόβαθρο. Αποτελώντας την πιο «βιομηχανοποιημένη» μορφή της τέχνης, ο κινηματογράφος έγινε μια «βιομηχανία» της πόλης. Άλλωστε το βάρος της αστικοποίησης και η ανάδειξη της αστικής τάξης τροφοδότησαν μια συγκεντροποίηση αλλά και ταυτόχρονα μια διαφοροποίηση που δεν υπήρχαν πάντοτε.

Η πόλη λοιπόν προσφέρει τα εχέγγυα για να αναπτυχθεί ο κινηματογράφος, και ο κινηματογράφος ανταποδίδει με την σειρά του. Προβάλλει πολλές εικόνες μιας πόλης, πολλά σημεία της από πολλές διαφορετικές οπτικές γωνίες, χρησιμοποιώντας ακόμα και δορυφορική απεικόνιση. Προβάλλει τον άνθρωπο σε διάφορες πτυχές του, τα κτίρια στην διαχρονικότητά τους και το τοπίο στην αναλλοίωτη καθαρότητά του. Προβάλλει το χθες, το σήμερα και το αύριο.

Κάπως έτσι, κινηματογράφος και πόλη πορεύτηκαν μαζί στο πέρασμα του χρόνου. Σ' ένα δίπολο ισχύος που μοιάζει να μην είναι δεδομένο. Φαινομενικά τουλάχιστον, καθώς η πραγματικότητα μοιάζει να δίνει την δική της απάντηση κάθε φορά. Άλλωστε από την αιώνια πόλη (Ρώμη) και την πόλη του φωτός (Παρίσι) μέχρι την πόλη που δεν κοιμάται ποτέ (Νέα Υόρκη), οι πόλεις μοιάζουν να μην αρκούνται στο να γράφουν μόνο την δική τους ιστορία. Αντίθετα, συνηθίζουν να γράφουν την ιστορία όλης της ανθρωπότητας. Με ό, τι αυτό συνεπάγεται για όλους μας.